

Vaera 5777 BES

Source Sheet by Chaim Kanterovitz

1. Exodus 6:1-13

(1) Then the LORD said to Moses, "You shall soon see what I will do to Pharaoh: he shall let them go because of a greater might; indeed, because of a greater might he shall drive them from his land." (2) God spoke to Moses and said to him, "I am the LORD. (3) I appeared to Abraham, Isaac, and Jacob as El Shaddai, but I did not make Myself known to them by My name. (4) I also established My covenant with them, to give them the land of Canaan, the land in which they lived as sojourners. (5) I have now heard the moaning of the Israelites because the Egyptians are holding them in bondage, and I have remembered My covenant. (6) Say, therefore, to the Israelite people: I am the LORD. I will free you from the labors of the Egyptians and deliver you from their bondage. I will redeem you with an outstretched arm and through extraordinary chastisements. (7) And I will take you to be My people, and I will be your God. And you shall know that I, the LORD, am your God who freed you from the labors of the Egyptians. (8) I will bring you into the land which I swore to give to Abraham, Isaac, and Jacob, and I will give it to you for a possession, I the LORD." (9) But when Moses told this to the Israelites, they would not listen to Moses, their spirits crushed by cruel bondage. (10) The LORD spoke to Moses, saying, (11) "Go and tell Pharaoh king of Egypt to let the Israelites depart from his land." (12) But Moses appealed to the LORD, saying, "The Israelites would not listen to me; how then should Pharaoh heed me, a man of impeded speech!" (13) So the LORD spoke to both Moses and Aaron in regard to the Israelites and Pharaoh king of Egypt, instructing them to deliver the Israelites from the land of Egypt.

שמות ו' א'-ג'

(א) וינאמר יהוה אל משה ואתה תראה מה אעשה לפרעה: יפנה אותם מפני עוצמת גדולתו; וכן יגורם אותם ממצרים מפני עוצמת גדולתו. (ב) ויברך יהוה אל משה ויאמר אליו אל ה' אני. (ג) ויפגשתי את אברהם, יצחק, ויעקב בשם אלהי שדדאי, אבל לא נתתי עצמי ידוע להם בשמי. (ד) ויגדתי להם את בריתי, לתת להם את ארץ כנען, הארץ אשר הם נשבעו עליה להיות נשכרים בה. (ה) ועתה שמעתי את נחיתת בני ישראל, מפני שהמצרים שבו אותם בשרב, וזכרתי את בריתי. (ו) ויאמר אל בני ישראל: אני ה' אלהיכם. ואתי יצאתי ממצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (ז) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (ח) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (ט) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (י) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (יא) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (יב) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים. (יג) ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים, ואתי יצאתי מצרים.

2. Rashi on Exodus 6:3:3

(3) BUT BY MY NAME THE LORD WAS I NOT KNOWN TO THEM — It is not written here וידעתי להם [My name the Lord] I did not make known to them, but וידעתי [by My name, the Lord], was I not known [unto them] — i. e. I was not recognised by them in My attribute of "keeping faith", by reason of which My name is called ה', which denotes that I am certain to substantiate My promise, for, indeed, I made promises to them but did not fulfill them [during their lifetime].

רש"י על שמות ו' ג' ג'

(ג) ושמי ה' לא נודעתי להם. לא הודעתני אין קתיב כאן אלא לא נודעתני, לא נכרתי להם במדות אמתות שלי, שעליו נקרא שמי ה', נאמן לאמת דברי, שדברי הבטחותים ולא קומתי:

3. Rashi on Exodus 6:9:1-2

(9) ולא שמעו אל משה BUT THEY HEARKENED NOT TO MOSES — they did not accept his words of comfort.
 (10) מקצר רוח THROUGH ANGUISH (lit. shortness) OF SPIRIT — If one is in anguish his breath comes in short gasps and he cannot draw long breaths. In a somewhat similar manner to this I heard this section expounded by Rabbi Baruch the son of Rabbi Eliezer, and he cited the following verse to me in proof of his explanation: (Jeremiah 16:21) "This once will I cause them to know My hand and My might, and they shall know that My Name is the Lord". Rabbi Baruch said: we may learn from this text that when the Holy One, blessed be He, fulfils His words, even when it is a matter of punishment, He makes it known that His Name is the Lord; and, of course, this is all the more so, when He fulfils His words in a matter of bestowing reward. — Our Rabbis explained it (this section) as having reference to what precedes it — that Moses said (5:22): "Wherefore hast thou done so evil [to this people]". Whereupon God said to him, "Alas, for those that are gone (i. e. the patriarchs) and are no more to be found! I really have reason to deplore the death of the patriarchs. Many a time did I reveal Myself to them by the name 'God Almighty', and not once did they ask Me, What is Thy Name? (i. e. what is the name that describes Thy true essence); but thou hast at once said (Exodus 3:13) "If they askj 'what is His name', what shall I say unto them?'" (Exodus Rabbah 6:4; Sanhedrin 111a).

4. Ralbag Shemot 6:9

And behold it was Moshe who spoke these things to the children of Israel through the medium of Aharon. And the Children of Israel did not believe the words of Moshe because of his kotzer ruach to arrange his words correctly in order to beautify this statement so that it could enter their ears...

5. Rashi on Exodus 6:12:1-2

(12) ואיך ישמעני פרעה HOW THAN SHALL PHARAOH HEAR ME? — This is one of the ten inferences from minor to major which are found in the Bible (Genesis Rabbah 92:7).
 (13) ערל שפתיים OF UNCIRCUMCISED LIPS — It really means obstructed as regards the lips. So, too, in respect to all forms derived from ערל I say that they signify obstructed. E. g. (Jeremiah 6:10) "their ear is ערלה — stopped up so that it will not hear; (Jeremiah 9:25) "ערלי in heart" — their hearts are closed so that they will not understand; (Habakkuk 2:16) "והערל thou, also" — and become thou closed up (in thy senses) through intoxication caused by the cup of curse mentioned in that passage; the foreskin (ערלה) of the flesh is so called because the membrum is closed up and covered by it; (Leviticus 19:23) וערלתם ערלתו signifies, make for it (the tree) a closure (ארטם) and cover by means of an inhibition that will prove a barrier against eating it; (Leviticus 19:23) "Three years shall it be to you as ערלים" — it shall be closed up and covered and barred so that it may not be eaten.

ג. רש"י על שמות ו':טז:א'-ב'

(ט) ולא שמעו אל משה. לא קבלו תנחומין:
 (י) מקצר רוח. קל מי שהוא מצר, רוחו ונשימתו קצרה, ואינו יכול להאריך בנשימתו: קרוב לעגנו זה שמעתי בפרשה זו מרבי ברוך ברבי אליעזר, והביא לי ראיה ממקרא זה, "בפעם הזאת אודיעם את ידי ואת גבורתי ונדעו פי שמי ה'" (ירמיהו ט"ז) — למדנו לשהקב"ה מאמן את דבריו אפילו לטורענות מודיע ששמו ה', וכל שכן האמנה לטובה. ונבדלתינו דרשוהו לעגנו של מעלה, שאמר משה למה הרעתה, אמר לו הקב"ה "תכל על דאבדו ולא משפכתיו" — יש לי להתאוונן על מיתת האבות, הרבה פעמים נגליתי אליהם באל שדי ולא אמרו לי מה שמך, ואפה אמרת מה שמו, מה אמר אליהם:

ה. רש"י על שמות ו':י"ב:א'-ב'

(יב) ואיך ישמעני פרעה. זה אהד מעשרה קל וחומר שבתורה (בראשית רבה צ"ב):
 (יג) ערל שפתיים. אטום שפתיים; וכן קל לשון ערלה אני אומר שהוא אטום, "ערלה אונם" (ירמיהו ו') — אטומה משמוע, "ערלי לב" (שם ט') — אטומים מקבין, "שתה גם אפה והערל" (חבקוק ב') — והאטם משכרות כוס הקללה, "ערלת בשר" — שהגיד אטום ומקסה בה, "וערלתם ערלתו" (ויקרא י"ט) — עשו לו אטום וכסוי אסור שיבדיל בפני אכילתו, "שלוש שנים יהיה לכם ערלים" (שם) — אטום ומקסה ומבדיל מלאכלו:

ה. רמב"ן על שמות ו' י"ב:א'

8. Ramban on Exodus 6:12:1

(יב) הן בני ישראל לא שמעו אלי כי לא עשית דברי נשבעים להם, ואיך ישמעני פרעה ועוד, כי אני ערל שפתיים ואינו הגון שאדבר לפני מלך גדול ויתכן לפרש שחשב משה אולי כי מפורתותו לא שמעו אליו כי הוא ערל שפתיים ולא יכין לדבר על לבם דברים טובים דברים נחומים אף כי ידבר לפרעה. וטעם הכתוב הזה, כי מתחלה לא צוה אותו שידבר הוא אל פרעה, וכן אמר ובאת אתה וקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו (לעיל ג יח), והיה אפשר שידברו וזקנים והוא יחריש. והיה בוש מלדבר גם אל העם ואמר לא איש דברים אנכי (שם ד י). והקב"ה השיבו ודבר הוא לך אל העם (שם טז), וכן עשה בבואם מתחלה, כמו שאמר (שם ל) ודבר אחרן את כל הדברים (האלה) אשר דבר ה' אל משה ויעש תאוות לעיני העם, ועתה כאשר נצטוו משה לכן אמר לבני ישראל אני ה', דבר הוא להם בעצמו כאשר צוהו ולא שמעו אליו, וכאשר צוה וצוה אותו לדבר אל פרעה אמר איך אדבר אליו ואני ערל שפתיים, והקב"ה אירף אחרן עמו וצוה שגיהם אל בני ישראל שידברו להם כל אשר יצוהם ואל פרעה להוציאם מארצו ויש"ו מירש על דבר בני ישראל ועל שליחותו של פרעה, ואין צורך:

ט. אבן עזרא על שמות ו' י"ב:ב'-ג'

9. Ibn Ezra on Exodus 6:12:2-3

(יב) לא שמעו. אלי, ואיך ישמעני פרעה. שהוא מלך ואינו מעמד, ועוד כי מרעת גדולה היא שאדבר לפניו (יא) ואני ערל שפתיים, כי בפעם הראשונה הבטחתי שתורה את פי שלא אבטא באת שהוא כבוד עלי אולי תכעל לשוני לפניו. ואתה אמרת כי אהרן יהי' מליץ ביני ובין ישראל

